

Internationale Dental Schau (IDS) Köln:

Dentalmessenes mastodont

Kölnmessen Internationale Dental-Schau minner mye om Nordental. Den er bare 20 ganger større, og går over åtte saler og tre plan. Kartbok anbefales.

Gleden ved å besøke dentalmesser er å snappe opp nyheter, utvide produktoversikten og treffe kjente. I Köln er disse mulighetene begrenset. Messearealet er på 130 000 kvm, og går man rundt på måfå her, øker forvirringen omvendt proporsjonalt med oversikten.

Planlegging er nødvendig

Først bør man velge verdensdel. Femtito land er representert, fra fjerne Østen til Nord- og Sør-Amerika, og agenter i Norge er det de færreste av dem som har. Etter dette bør man sortere ut interesseområder, og her er messekatalogen

til god hjelp hvis man orker å holde den. Den er en telefonkatalog på 348 tettskrevne sider, og med tysk grundighet sortert etter både firmanavn, produktområde og hallplassering. Dessverre mangler den innholdsfortegnelse, og man bør sitte mens man blar i den. Før man starter bør man også legge plan for vandringen gjennom hallene; det kan være lurt

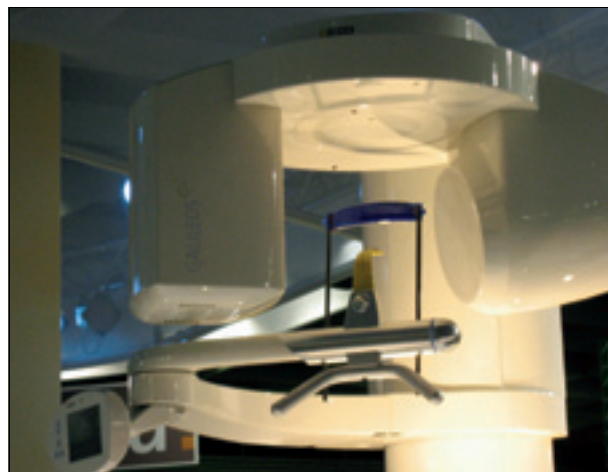
å starte øverst i hver av seksjonene og jobbe seg ned alle rulletrappene etter hvert. Hvis man også krysser vandrehallene i riktig rekkefølge unngår man å se samme hall tre ganger; slike tabber kan det faktisk ta litt tid før man oppdager.

Sterilt

Kölnmessen er meget saklig. Tenner og produkter står ytterst på hver stand, og det er langt mindre blomster, frukt og drops enn vi er vant til. Til gjengjeld er det mer øl og mineralvann, massevis av folk, og kø overalt. Køene venner man seg til; de er tette i rulletrappene, verre i midtgangene og aller verst på de stands som serverer drikkevarer, og hvor ingen forlater området etterpå.

Nyheter

3D-røntgen ruller videre, og nye systemer presenteres til glede for implantatoperatører og for noen endodontister og kjeveortopeder. Sju systemer ble presentert på messen. Apparatene varierer litt når det gjelder feltstørrelse, form og strålingsmengde, de varierer mye når det gjelder softwareprogram-

Tredimensjonalt OPG-apparat.

menes muligheter, og de varierer enda mer i utseende. Kodaks variant er stor, for å si det forsiktig, mens Sironas, Moritas og Planmecas har mer til felles utseendemessig. I Tyskland varierer prisene fra 168 000 til 225 000 Euro, og leverandørene forteller om stadig bedre konsepter, spesielt på softwaresiden. 62 firmaer viste programmer for manipulering av 3D-bilder, så her er det bare å velge, hvis man ser bort fra toll og moms.

Implantater

Det blir ikke færre implantatsystemer heller, og det kan nok ha sine fordeler å være et lite marked i en krok av Europa. Jo flere valgmuligheter, jo mer blir det å sette seg inn i. En ny valgmulighet er et nytt forseglingsmateriale til å tette hulrom i implantater, kalt GapSeal. Klikk-implantater er også kommet, og kan ha mye til felles med klikk-parkett – vanskelig å fjerne når den er festet. Interessant er kanskje også en implantat-gel som inneholder sago-olje og allantoin. Den skal smøres rundt hele implantatet og påstås å beskytte mot mukositt og periimplantitt.

Messens sportslige grunnbudskap.

Hodefestet mikroskop.

Messeklinikk, også overført til storskjerm.

Andre instrumentnyheter

Varioskop hevdes å være det første dentale mikroskopet til å feste på operatørens hode. LifeOptics er forhandler, men blir neppe lenge alene om dette produktet. Nye Cad/Cam-systemer og ceramer, mer unitmontert elektronikk, blandemaskiner med termostat og barometer og et nytt hjelpemiddel i kariesdiagnostikk – fluorescens-kamera fra Dürr – ble også demonstrert.

Stort og smått for øvrig

Ønsker du å ekskavere karies med keramiske bor eller bor med karbamid-belegg? Begge typer selges i Tyskland fra henholdsvis Gebr. Brasseler og Acurata. Etterpå kan du fylle kavitetene med de nye nanokomposittene Synergi D6 og Filtek Silorane etter bonding med XP-bond. Selv om produktnavnene virker

kjente, skal innholdet være nytt. På nyhetslisten står også flere tannblekemidler, modellgips, bittindikator, candidamedikamentet Carpegen og plassholdere fra Korea.

Belysning

I en mangfoldets iver ga man seg i gang med en undersøkelse om tilbud om omfeltersbelysning og arbeidslys rundt benker og operasjonsstoler. Tanken var å finne internasjonale standarder for lyssetting på tannklinikk. Etter besøk på seks stands ble det klart at dette ikke kunne gjennomføres på stedet. Variasjonen i de forskjellige lands standarder – eller mangel på standarder – var så stor at det vil kreve en egen utredning. For eksempel skal tanntekniske laboratorier etter tysk standard ha

1 000 lux på arbeidsbordet med en fargeto-ning på 5 400 Kelvin. I Norge sier man 6 000 Kelvin for tannleger, med omfelt 1 000 lux og 4–5 000 lux i arbeidsfeltet. Verdier ble oppgitt både i Lumen og Lux rundt omkring, og dette er tydelig et marked der nytt land kan og bør pløyes. Kanskje er dette en utfordring for leverandører og for NTF senere hen?

Lynkurs i odontologi.

Mannskoret Dentalia.

Bakterier i uniter

I Norden, og spesielt i Sverige, er dette et aktuelt tema både for forelesninger og messer. På denne messen, der Norden var svært lite representert, var dette ikke noe synlig tema. Avløpspumper og filtre av forskjellig slag ble presentert, men ellers var det stille rundt emnet denne gangen.

Tilbud og service

En del eksklusive og inklusive spisesteder fantes rundt omkring i etasjene. Tilbudene varierte fra sushi og vin til bratwurst og wienerbrød med øl til. Selvfølgelig var det kø også her, med unntak av restauranten Ampère som var en fredens oase –

Norge, representert ved Jordan, hadde også en stand på messen, og eksportsjef Linn-Kathrin Bergset var strålende fornøyd med responsen.

muligens på grunn av prisene, som for øvrig ikke var avskrekkende noen steder, sett med norske øyne.

Mangfold og overdrivelser

De fjerneste deltakerlandene sto for pynten på messen. Drager fra Japan, samovarer fra Tyrkia, matrusjka-duk-

ker fra Russland og elektroniske stjernebanner fra USA livet opp i alle tannrekkene. Ellers ble man etter hvert nokså lei av å se implantatoperasjoner på fargeskjermer. Representanter fra fjerne Østen viste seg å være svært pågående selgere, mens søramerikanerne var mer passive enn kanskje forventet. Stort sett fikk man gå i fred i passasjene, som i hver sal var alfabetisert fra A til T.

Ordnung muss sein

Og orden var det sannelig. Her var ingenting overlatt til tilfeldighetene, det krydde av informasjonsdisker, gardebekapasiteten holdt, og alle som ville fikk mat. Drosjer, tog og busser stoppet utenfor, og personalet var vennlige og effektive. Selve messehallen er langt fra ny, men godt vedlikeholdt og med romslige vandrearealer mellom hallene.

To døgn her er nok til å bli sårbeint og konfus. Man griper seg i å savne Nordental og Riksstämman i slike omgivelser. Likevel – så fargerike og internasjonale opplevelser får man ikke i Skandinavia. Da må man til Köln. Det er ny messe om to år.

Arl Jul Nilsen

Ekstra abonnement?

Tidende har 1,9 lesere per nummer. Er det behov for et ekstra hefte til de ansatte på klinikken?

Vi tilbyr et ekstra abonnement til redusert pris.

Ta kontakt med Eirik Andreassen på telefon 22 54 74 30 eller på e-post eirik.andreassen@tannlegeforeningen.no

Tidendes pris for beste oversiktsartikkel

Tidende ønsker å oppmuntre til gode oversiktsartikler i tidsskriftet. Prisen på 30 000 kroner tildeles forfatteren(e) av den artikkelen som vurderes som den beste publiserte oversiktsartikkelen i løpet av to årganger av Tidende.

Tidende ønsker å oppmuntre til en

type fagskriving som er etterspurt blant leserne og som bidrar til å opprettholde norsk fagspråk.

Ved bedømmelsen blir det lagt særlig vekt på:

– artikkelens systematikk og kilde-håndtering

- innholdets relevans for Tidendes lesere
- disposisjon, fremstillingsform og lesbarhet
- illustrasjoner

Nærmere opplysninger fås ved henvendelse til redaktøren.